

פקודת החינוך [נוסח חדש], תשל"ח-1978 •

פרק א': פרשנות

תגורות

1. בפקודה זו –

"בית ספר" – מוסד שמלמדים בו באופן שיטתי ליותר מעשרה אנשים ויש בו אדם המקנה חינוך;

"בית ספר ממשלתי" – בית ספר מייסודה של המדינה ובשליטתה;

"בית ספר ציבורי" – בית ספר המתקיים, כולו או מקצתו, בכספי המדינה או בכספי רשות מקומית, והוא רשום כבית ספר ציבורי לפי פקודה זו;

"בית ספר של עדה" – בית ספר שבעליו הם עדה, או ועד קהילה של עדה, שנתארגנה על פי פקודת העדות הדתיות (ארגון) 1, או המקיימת שיפוט לפי סימן 51 לדבר המלך במועצתו לארץ-ישראל, 1922-1947²;

"בית ספר נתמך" – בית ספר שאינו בית ספר ציבורי והוא מקבל, מכוח הוראות פקודה זו, מענק מאת המדינה או מאת רשות מקומית, או שמוקצה לו חלק ממענק שניתן כאמור;

"בית ספר לא נתמך" – בית ספר שאינו בית ספר ציבורי ולא בית ספר נתמך;

"בית ספר פרטי" – בית ספר שאינו ציבורי ולא בית ספר של עדה ולא בית ספר נתמך; "בעל" – הפותח בית ספר, ולאחר שנפתח – מי שמקיים אותו;

"הממונה" – המנהל הכללי של משרד החינוך והתרכות או מי ששר החינוך והתרכות מינה להיות ממונה לענין הוראה שבפקודה זו;

"מנהל בית הספר" – בעל בית הספר, אם הוא שמנהל אותו, או מי שממונה אותה שעה כנציגו האחראי של הבעל;

"רשות חינוך מקומית" –

(1) לכל ענין הגדון בחוק לימוד חובה, תש"ט-1949³ – רשות החינוך המקומית כמשמעותה בחוק האמור;

(2) לכל ענין אחר – מועצת עיריה וכל מועצה מקומית שהשר קבע בצו, ובכפר שאינו בתחום מועצה מקומית, אבל היה קיים בו ביום ד' בטבת תרצ"ג (2 בינואר 1933) בית ספר שאיננו בית ספר של עדה או בית ספר פרטי או שבזמן מן הזמנים היה הממונה סבור שיש להקים בו בית ספר – הנהלת המקום;

"השר" – שר החינוך והתרכות.

פרק ב': הוראות כלליות

חובת רישום
בית ספר

2. בית ספר שאינו בית ספר ממשלתי חייב להירשם תוך חודש ימים לאחר שנפתח; הבקשה להירשם תוגש בידי מנהל בית הספר לממונה ותכלול את הפרטים שנקבעו.

¹ נקבע בועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום כ"א בתמוז תשל"ח (26 ביולי 1978) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח - 1948; הצעת הנוסח פורסמה בהג"ח 35, עמ' 829.

נוסח זה בא במקום פקודת החינוך: חוקי א"י, כרך א', פרק ג', עמ' 594; ע"ר 1938, תוס' 1, עמ' 5; ע"ר 1942, תוס' 1, עמ' 1.

1 חוקי א"י, כרך ב', פרק קכ"ו, עמ' 1267.

2 חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2738.

3 ס"ח תש"ט, עמ' 287.

3. (א) הממונה רשאי בכל עת, בכפוף לתקנות לפי פקודה זו, לרשום בית ספר ככית ספר ציבורי, ורשאי הוא, באישור השר, לבטל את הרישום.

(ב) בתי הספר הציבוריים יסווגו לפי שפת ההוראה העיקרית הנהוגה בהם.

(ג) במילוי תפקידו לגבי בית ספר ציבורי שנוסד או מתקיים מקצתו בכספי רשות מקומית או התאגדות, ייועץ הממונה עם אותה רשות או התאגדות.

4. בעל בית ספר – למעט בית ספר ממשלתי – שאינו מנהל את בית ספרו, חייב שיהיה לו תמיד נציג אחראי שהוא תושב ישראל וקשור עם בית הספר, שאל מענו ניתן לשלוח כל הודעה מאת הממשלה הנוגעת לבית הספר; הבעל יודיע לממונה על מינוי הנציג, ואם הוחלף הנציג או שמענו שונה – יודיע הבעל על כך לממונה תוך ארבעה עשר ימים; לא קיים הבעל חוכה המוטלת עליו בסעיף זה, דינו – קנס 150 לירות.

מינוי מנהל
בית ספר

5. (א) המנהל הכללי של משרד הבריאות וכל רופא ממשלתי או תברואן שהורשו לכך בידו בכתב רשאים בכל עת סבירה להיכנס לבית ספר ולבדוק את מצב התברואה והגיהות שבחצרי בית הספר, ורשאים הם לדרוש ממנהל בית הספר, או מן האחראי לבית הספר אותה שעה, להגיש דין וחשבון המראה את מספר המורים והתלמידים ואת תנאי אכסונם.

מצב התברואה
בבית הספר

(ב) הממונה רשאי לשלוח לבעל בית הספר או למנהלו הודעה בכתב המחייבת אותו למלא, תוך שלושה חדשים מיום משלוח ההודעה, דרישה של רשות רפואית או תברואית; שוכנע השר, לאחר שחלף המועד האמור, שהדרישה לא נתמלאה ושכית הספר מתנהל במצב תברואה שיש בו כדי להזיק לבריאותם של המורים או התלמידים, רשאי הוא, בהודעה שתומצא לבעל בית הספר או למנהלו, לצוות על סגירת בית הספר מן היום שיקבע בהודעה.

6. (א) הממונה, הממונה על המחוז, מפקח של משרד החינוך והתרבות וכל עובד אחר שהורשה לכך בכתב בידי הממונה, רשאים בכל עת סבירה להיכנס לכל בית ספר, למעט בית ספר לא נתמך שנוסד או מתקיים בידי התאגדות דתית, ולבדוק; מנהל בית הספר, או האחראי לבית הספר אותה שעה, חייב למסור בשעת הבדיקה ובכל עת אחרת, ובטופס אם נקבע, כל מידע שהממונה או הבודק ידרוש בנוגע לטיפול בתלמידים, ללימודם ולנו-כחותם, לניהול הכללי של בית הספר ולשמות המורים ולכשירותם.

ביקורת וביקורים
בבתי ספר

(ב) הממונה רשאי תמיד, לאחר מתן הודעה, מספקת למנהל בית הספר, לבקר בית ספר לא נתמך שנוסד או מתקיים בידי התאגדות דתית, ומנהל בית הספר, או האחראי לבית הספר אותה שעה, חייב למסור בשעת הביקור או בכל עת אחרת כל מידע שהממונה ידרוש בנוגע לטיפול בתלמידים וללימודם, לניהול הכללי של בית הספר ולשמות המורים ולכשי-רותם; הממונה אינו רשאי לדרוש שינוי בתכנית הלימודים או בניהול הפנימי של בית הספר.

(ג) האמור בסעיף קטן (ב) אינו מונע את השר מהפעיל פיקוח על בית הספר במידה הדרושה לשמירת הסדר הציבורי והמינהל התקין.

7. (א) לא ישמש אדם כהוראה בשום בית ספר אלא אם רשם, תוך חודש מיום שנתמנה, אצל הממונה את הפרטים שנקבעו.

ירשום מורים
ורישום

(ב) לא יורה אדם בבית ספר ציבורי או נתמך, אלא אם יש בידו רשיון להורות שניתן לו מאת הממונה בדרך שנקבעה.

8. הממונה רשאי לדרוש את פיטוריו של מורה, בין בבית ספר ציבורי או נתמך ובין בבית ספר לא נתמך, אם הורשע על עבירה שיש בה משום שחיתות המידות, או אם הוכח להנחת דעתו של השר, לאחר חקירה משפטית של שופט שנתמנה לכך, כי היה בהוראתו משום המרדה, אי-באמנות, אי-מוסריות או אופי מזיק אחר.

פיטורי מורה